

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

STREAM-ОСВІТА ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський)*

Освітня програма: «Дошкільна освіта»

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від «27» серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	STREAM-освіта дітей дошкільного віку
Викладач	Захарасевич Наталія Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
Контактний телефон викладача	+380684243004
E-mail викладача	nataliia.zakharasevych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Індивідуальні і групові консультації, онлайн (viber, e-mail) і офлайн

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретико-методологічні засади STREAM-освіти як сучасного освітнього напрямку, закономірності та особливості інтеграції природничо-наукового, технологічного, інженерного, мистецького й математичного компонентів у розвитку дітей дошкільного віку, а також методи, прийоми та форми організації STREAM-діяльності в закладах дошкільної освіти.

Під час вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти опановують науково-теоретичні, психолого-педагогічні та методичні основи STREAM-освіти дітей дошкільного віку, ознайомлюються з сучасними підходами, технологіями й освітніми трендами STREAM-навчання, набувають умінь проектувати та реалізовувати інтегровані освітні ситуації, заняття й проекти, спрямовані на розвиток пізнавальної активності, креативності, дослідницьких умінь і критичного мислення дітей з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни – ознайомити студентів з новим інтеграційним підходом до розвитку, виховання й навчання дітей, а саме STREAM-освіта, зокрема, із системою формування культури інженерного мислення в дітей дошкільного віку, програмою «STREAM-освіта або Стежинки у Всесвіт», проблемами формування дитячого експериментування.

Основними цілями вивчення навчальної дисципліни є – оволодіння майбутніми педагогами цілісним уявленням про технології організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку. Формувати нестандартне, інженерне мислення дітей, виховати інтерес до точних і винахідницьких здібностей, зацікавити малят математикою, бажання пізнавати світ та робити відкриття. Навчати дітей спостерігати та зрозуміти як рослинний та

тваринний світ дає невичерпний матеріал для розв'язання різноманітних інженерних завдань

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові компетентності)

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини

Програмні результати навчання

ПР-01 Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-18 Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР-20 Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12/4
практичні	18/6
самостійна робота	60/80

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий / вибірковий		
4	012 Дошкільна освіта	другий	вибірковий		
Тематика навчальної дисципліни					
Тема		кількість год.			
		лекції	заняття	сам.роб.	
Тема 1. Поняття STEM, STEAM, STREAM - освіти		2	2	8	
Тема 2. Головні завдання інтегрованого підходу до освіти		2	2	8	
Тема 3. Переваги та недоліки впровадження STREAM освіти в сучасних закладах освіти		2	2	10	
Тема 4. Досвід впровадження нового підходу в освіті у різних країнах світу		2	4	12	
Тема 5. Характеристика програми К. Крутій «STREAM-освіта або Стежинки у Всесвіт»		2	4	10	
Тема 6. Розвиток STREAM-компетенцій дітей дошкільного віку засобами LEGO технології		2	4	12	
ЗАГ:		12	18	60	
6. Система оцінювання навчальної дисципліни					
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	З урахуванням Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://surl.li/sehlg1 Вид контролю: залік. Підсумкова оцінка: за роботу на практичних заняттях – 90 балів; С/р – 10 балів. Разом – 100 балів.				
Вимоги до письмових робіт	Проводяться у тестовому режимі в системі дистанційного навчання університету https://d-learn.pnu.edu.ua . Оцінюються за 100-бальною шкалою.				
Семінарські заняття	Семінарські та практичні заняття проводяться з метою формування у студентів умінь і навичок з курсу, комунікації відповідно до сформульованих завдань, складання презентацій та творчих завдань. Попередня підготовка до розгляду питань, активна участь під час обговорення, обов'язкове виконання усіх завдань, в т.ч. завдань самостійної роботи.				
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування, створення власного контенту за допомогою застосунків.				

Підсумковий контроль	Форма контролю – залік, Форма здачі – за поточними оцінками.
7. Політика навчальної дисципліни	
<u>Письмові роботи:</u> проводяться в системі дистанційного навчання університету https://d-learn.pnu.edu.ua. Оцінюються за 100-бальною шкалою..	
<u>Академічна доброчесність:</u>	
Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:	
– Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція) – Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція). – Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. – Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.	
Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою:	
https://surl.li/ysmxa	
<u>Відвідування занять:</u> порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://surl.li/yqibbb).	
Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов’язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://surl.li/sehgl).	
<u>Неформальна освіта:</u> згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://surl.lu/fkxdkf) зараховуються результати неформальної освіти в залежності від кількості годин та тем, які повинні відображати матеріал практичних занять. Обов’язковою умовою визнання результатів неформального навчання здобувача в рамках НД освітньої програми є відповідність цих результатів рівню освіти, на якому реалізується освітня програма.	
8. Рекомендована література	
1. STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт : Альтернативна програма формування культури інженерного мислення в дошкільників / авторський колектив; наук. керівник К. Крутій Запоріжжя: ТОВ «ЛІПС» ЛТД, 2019. 146с. 2. Pasieka, N.; Romanyshyn, Y.; Chupakhina, S.; Matveieva, N.; Zakharasevych, N.; Pasieka, M. Lego Technology as a Means of Enhancing the Learning Activities of Junior	

High School Students in the Conditions of the New Ukrainian School. Lecture Notes in Networks and Systems. 2023 DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-26876-2_51

3. Інтернет ресурс.
<http://leleka.rv.ua/stem-osvita-dlya-doshkil-nykiv-osoblyvosti-organizaciyi-osvitn-ogo-procesu.-konsul-taciya-dlya-vyhovateliv.html>

4. Крутій К, Грицишина І. STREAM-освіта дошкільників // Дошкільне виховання, 2016 №1. С. 3-7

5. Крутій К. Комплексна освітня програма “Стежинки у Всесвіт” // Дошкільне виховання, 2021 №1. С. 18-21

6. Маричева О.Б., «STREAM-освіта в дошкільному закладі. Система роботи з формування у дітей інженерного мислення». Навчально-методичний посібник – Вінниця: ММК, 2017. 47с.

7. Стеценко І. STREAM-освіта: техніка + мистецтво // Дошкільне виховання, 2016 № 12. С. 14-17

8. Чупахіна С.В., Кирста Н.Р., Захарасевич Н.В. Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі: особливості використання технології Lego. Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. 2022. Випуск. 37. С. 181-193
<http://dx.doi.org/10.30970/vpe.2022.37.11657>

Викладач:

кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри теорії та методики дошкільної
і спеціальної освіти

Наталія ЗАХАРАСЕВИЧ